

TEMAT: „Każdy z nas jest Odysem, co wraca do swej Itaki”- wiersz „Odys” Leopolda Staffa.

Witaj Michale, witaj Szymonie!

Dzisiaj po raz ostatni sięgniesz po dorobek starożytności, poznasz mit o Odyseuszu, który jest głównym bohaterem „Odysei” Homera.

Mężny i waleczny Odys jest królem Itaki, którą opuścił przed dwudziestoma laty, aby wziąć udział w oblężeniu Troi. W ojczyźnie pozostawił wówczas żonę, Penelopę i jedyne go syna, Telemacha oraz rodziców. Poznajemy go w dziesiątym roku tułaczki, jako mężczyznę w sile wieku, postawnego, przystojnego i silnego. Odyseusz cechuje się przede wszystkim przenikliwością, mądrością i sprytem, które umożliwiają mu pokonanie wszelkich trudności. Jest znany z rozmaitych forteli, którymi wyróżnił się podczas walk o Troję. Jest zręcznym oszustem, czym wzbudza uznanie swojej opiekunki – Ateny. Zawsze stara się zachować rozsądek, jest wytrwały w dążeniu do celu, a dzięki przebiegłości niejednokrotnie unika śmierci. Pragnie powrócić do ojczyzny za wszelką cenę, nie potrafi o niej zapomnieć nawet w obliczu pozyskania

nieśmiertelności, którą obiecuje zakochana w nim Kalipso. Cechuje się męstwem, wytrwałością i odwagą. Wobec przeciwników potrafi być okrutny i bezwzględny, lecz umie też wykazać się wrażliwością i nie powstrzymuje łez, kiedy słyszy pieśń o zdobyciu Troi. Odyseusz jest postacią pozytywną, wzorem wodza, który stara się uchronić swych towarzyszy przed niebezpieczeństwem i dobrego męża, który dzięki wytrwałości i waleczności po wielu latach odzyskuje dom rodzinny i należną mu pozycję.

Dzieło Homera przedstawia losy Odyseusza, jego „odyseję” czyli długą i trudną podróż pełną przygód, tułaczkę. Właśnie tułaczką można nazwać podróż greckiego wojownika i jego towarzyszy. Postać ta stała się wzorem każdego człowieka, który zмага(doświadcza) się z przeciwnościami losu.

Tyle wstępu czyli wprowadzenia do tematu. Zapoznaj się teraz z wierszem.

Leopold Staff- Odys.

Niech cię nie niepokoją
Cierpienia twe i błędy.
Wszędy są drogi proste,
Lecz i manowce są wszędy.
O to chodzi jedynie,
By naprzód wciąż iść śmiało,
Bo zawsze się dochodzi
Gdzie indziej, niż się chciało.
Zostanie kamień z napisem:
Tu leży taki a taki.
Każdy z nas jest Odysem,
Co wraca do swej Itaki.

Tematem utworu jest refleksja nad ludzkim życiem, które przypomina trudną wędrówkę do wyznaczonego celu.

Podmiot liryczny, to człowiek doświadczony, który dzieli się z czytającym, swoimi przemyśleniami na temat ludzkiego losu i daje innym rady dotyczące życia. Kieruje do nas przesłanie. Wiersz należy do liryki apelu.

1. Na początku podmiot liryczny zwraca się do czytającego:

„Niech cię nie niepokoją

Cierpienia twe i błędy.”

W życiu pojawiają się cierpienia, popełnia się błędy. Nie można uniknąć trudnych doświadczeń. Jednak ważne, by wytrwale mierzyć się z przeciwnościami losu i podejmować wyzwania.

2. Potem stwierdza:

„Wszędy są drogi proste,

Lecz i manowce są wszędy.”

W życiu będą manowce(dosłownie- bezdroża, boczne drogi) czyli nasze niepowodzenia, błędne decyzje i drogi proste. Zawsze dochodzi się gdzie indziej, niż się chciało. Czy człowiek nie jest w stanie przewidzieć swoich dróg, możliwości i przystanków? Nie, ale dojdzie, gdzie ma dojść, jeśli tylko będzie szedł. Nieznane może okazać się zupełnie zadowalające, w końcu gdzieś dochodzimy.

3. **„O to chodzi jedynie,**

By naprzód wciąż iść śmiało.”

Bez względu na wszystko nie powinniśmy rezygnować z obranego celu, mimo, że czasem błądzimy lub nie możemy go osiągnąć. Dostrzegł, że działanie i dążenie do celu są ważniejsze nawet niż sam cel. I bardziej fascynujące.

4. **„Zostanie kamień z napisem:**

Tu leży taki a taki.

Każdy z nas jest Odysem,

Co wraca do swej Itaki”.

Nasza ziemską podróż nieuchronnie zmierza do śmierci- („Zostanie kamień z napisem”), która dotyczy każdego człowieka („Tu leży taki a taki”). Nawet w refleksji o śmierci gości optymizm. Ostatnia strofa to przecież obrazek cmentarny, powinien budzić dreszcz. Kamień z napisem: taki a taki. Nagrobek z nazwiskiem – kres podróży. A przecież Itaka – to w powszechnym odczuciu bezpieczna przystań, dom, cel i spełnienie marzeń. Wszystko się zgadza. Staff postrzega śmierć jako dotarcie do swojej wyspy, niezależnie od planów, chęci i zapatrywań.

Staff przywołał historię Odyseusza, by w sposób prosty, ale naprawdę trafny pokazać, że los Odysa jest właściwie losem każdego z nas – bez względu na epokę, w której żyjemy.

Dla każdego z nas Itaka jest czymś innym. Może być nią dom, ojczyzna, pokój, rodzina, raj, a nawet śmierć.

W wierszu dominują **metafory**(**metafora, czyli przenośnia** jest jednym ze środków poetyckich. Polega na połączeniu wyrazów w taki sposób, że razem zyskują nowe znaczenie, odmienne od tego, które wynika z ich dosłownej treści).

- a. „drogi proste” – życie bez problemów, łatwe, dobre dni;
- b. „manowce” – błędy, cierpienie, trudności życiowe, przeszkody;
- c. „naprzód iść” – zdobyć się na optymizm, nie poddawać się;
- d. „kamień z napisem” – płyta nagrobna, grobowiec;
- e. „Odys” – każdy z nas, gdyż życie człowieka jest podobne do wędrówki;
- f. „Itaka” – raj, powrót do Stwórcy, osiągnięcie zbawienia.

archaizm – wszędy

funkcja w utworze – zaimek użyty w formie archaicznej (dzisiaj: wszędzie) ma za zadanie zwrócić uwagę czytelnika na podniosłość wypowiedzi. Nadaje słowom podmiotu lirycznego uroczysty charakter).

sentencja - obecność sentencji, uświadamia czytelnikowi uniwersalność przesłania utworu.

Każdy z nas jest Odysem,

Co wraca do swej Itaki.

Każdy z nas jest Odysem,

Co wraca do swej Itaki.

1. Wypisz dwie rady i dwie prawdy życiowe, jakie przekazuje nam podmiot liryczny w 1 i 2 zwrotce.

Rada

A.

B.

Prawda życiowa

A.

B.

2. Leopold Staff wykorzystał w wierszu Odys, motyw wędrówki. Udowodnij, że w wierszu wyraz **wędrówka** ma znaczenie dosłowne i znaczenie przenośne(pełnym zdaniem).

znaczenie dosłowne –

znaczenie przenośne –

3. Jak rozumiesz następujący fragment(2 zdania rozwinięte):

Każdy z nas jest Odysem,

Co wraca do swej Itaki.

.....
.....
.....
.....

4. W formie zdania pojedynczego przedstaw przesłanie wiersza.

.....
.....
.....
.....

Wypełnione ćwiczenia od 1 do 4 wypełnij i odeślij do mnie.

Opracowała Marzena Marcjasz

Obraz Herberta Jamesa Drapera „Ulisses i Syreny”.

Claude Lorrain, Krajobraz z Ulisesem opuszczającym krainę Feaków, 1646, obraz olejny, Musée du Louvre, Paryż, domena publiczna

Statek Odyszeusza

Skopiuj link do przeglądarki google

https://mafiadoc.com/odyszeusz-blogi-ceo_59f839471723dd7dc92606d6.html

PREZENTACJA POWER POINT DROGA ODYSA

